

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Liceum Ogólnokształcącego im. mjra Henryka Sucharskiego w Sierpcu

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał; aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”

z przemówienia Ojca Świętego Jana Pawła II wygłoszonego w UNESCO – 2. 06. 1980 r.

Program wychowawczy został zbudowany w oparciu o:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polski,
- Ustawę z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572),
- Kartę Nauczyciela,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17),
- Program polityki parorodzinnej państwa,
- Konwencję Praw Dziecka i powszechną Deklarację Praw Człowieka,
- Statut Liceum Ogólnokształcącego im. mjra Henryka Sucharskiego w Sierpcu,
- rozpoznanie potrzeb następujących podmiotów: rodziców, uczniów i nauczycieli.

Diagnozy dokonano poprzez:

- analizę dotychczas przeprowadzonych ankiet,
- wywiadu z nauczycielami i wychowawcami,
- obserwacji,
- ewaluacji istniejącego programu wychowawczego,
- analizy dokumentów.

Program wychowawczy obejmuje:

1. Cele wychowania.
2. Wartości i ich realizacja w procesie wychowawczym.
3. Obowiązki wychowawcy klasowego.
4. Zespół wychowawczy szkoły.
5. Sytuacje i zagrożenia w szkole i formy pomocy wychowawczej.

6. Ewaluację programu wychowawczego.
7. Wizja wychowawcza.

WSTĘP

1. Rodzice posiadają pierwotne i największe prawo wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania.
2. Nauczyciele wspomagają rozwój osoby ucznia we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.
3. Uczniowie mają możliwości dociekania prawdy. Szkoła ułatwi im osiągnięcie świadomości życiowej.
4. Szkoła kładzie nacisk na budzenie wrażliwości moralnej, na wspomaganie uczniów w ich dążeniu do samodzielności osądów, rozwijanie wrażliwości na dobro.
5. Szkoła dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu.
6. Uczniowie otrzymują w szkole pomoc ułatwiającą rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów i hierarchizacji tych wartości.
7. Szkoła pomaga w poszukiwaniu odpowiedzi o sens życia, o przyszłość wskazując na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów.
8. Szkoła uświadamia uczniom cel nauki szkolnej, sens ich wysiłku, który ma służyć lepszemu przygotowaniu się do podjęcia dalszej edukacji oraz czynnemu udziałowi w życiu publicznym.

9. Szkoła rozwija zainteresowania uczniów oraz wspiera uczniów z trudnościami szkolnymi lub o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
10. Nauczyciele, pracownicy oraz uczniowie stwarzają atmosferę dialogu, szacunku, tolerancji.

ROZDZIAŁ I

CELE WYCHOWANIA

1. Wychowanie młodego człowieka wykazującego się twórczą postawą, umiejętnością komunikowania się, wrażliwością na potrzeby drugiego człowieka, umiejętnością rozpoznawania wartości moralnych, umiejętnością dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów, osiągnięcia sukcesów.
2. Budowanie więzi wewnątrzszkolnej oraz tworzenie zespołu wspólnoty nauczycieli, uczniów, rodziców.
3. Wychowanie poprzez wzorce osobowe, nacisk na szeroko rozumianą kulturę osobistą, szczególnie w sytuacjach konfliktowych i wywołujących emocje.
4. Kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.
5. Aktywizowanie uczniów w realizację zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz różnych przedsięwzięć.
6. Nawiązywanie i utrzymanie kontaktów z organizacjami i instytucjami lokalnymi. Integracja szkoły z lokalnym środowiskiem.
7. Przygotowanie do wartościowego spędzania czasu wolnego, rozwijania swoich zainteresowań i pasji.

ROZDZIAŁ II

WARTOŚCI I ICH REALIZACJA W PROCESIE WYCHOWAWCZYM

1. Wartości wychowawcze, do których osiągnięcia, przestrzegania i poszanowania powinni zmierzać wszyscy uczniowie

a) Obszar kompetencji etyczno-moralnych:

- uczciwość,
- odpowiedzialność,
- rzetelność,
- pracowitość,
- systematyczność,
- otwartość,
- tolerancja,
- empatia,
- miłość.

b) Obszar kompetencji społeczno-obywatelskich:

- poszanowanie tradycji rodzinnych, szkolnych, lokalnych i narodowych;
- tolerancja wobec ludzi innych orientacji politycznych, rasowych, wyznaniowych, narodowych;
- umiejętność życia w demokratycznym społeczeństwie;
- troska o sprawy klasy, szkoły, lokalnego środowiska.

c) Obszar kompetencji interpersonalnych:

- koleżeństwo,
- przyjaźń,
- lojalność,
- życzliwość względem nauczycieli i kolegów,
- kultura bycia na co dzień,
- komunikatywność,
- asertywność.

d) Obszar kompetencji estetycznych:

- czystość i estetyka,
- wrażliwość na piękno,
- troska o kulturę języka.

e) Obszar kompetencji zdrowotno-ekologicznych:

- troska o własne zdrowie i innych,
- troska o środowisko.

f) Obszar kompetencji związanych z samorozwojem:

- samodzielność,
- praca nad sobą,
- rzetelność,
- systematyczność,
- punktualność,
- samoakceptacja,

- umiejętność dokonywania właściwych wyborów,
- umiejętność twórczego działania,
- rozwijanie swoich zainteresowań.

2. Szczegółowe zadania programu wychowawczego

Obszar kompetencji	Cele wychowawcze	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
Etyczno-moralnych	Znajomość i stosowanie ogólnie przyjętych norm i wartości.	Kształtowanie poprzez postawy nauczycieli właściwych zachowań etyczno-moralnych.	Wychowawcy, nauczyciele wszystkich przedmiotów	Cały rok
		Przekazywanie przez nauczycieli systemu wartości w treściach edukacyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Kształtowanie postawy „być”, a nie tylko „mieć”.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Kształtowanie takich cech, jak: pracowitość, rzetelności, uczciwość, wytrwałość.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Kształcenie poczucia odpowiedzialności za obowiązki i podejmowane decyzje.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok

		<p>Rozbudzanie szacunku do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracy własnej poprzez właściwe wypełnianie obowiązków szkolnych - pracy innych ludzi przez poznawanie i docenianie efektów ich dokonań. 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Pomoc koleżeńska.	Wychowawcy, SU, samorządy klasowe	Według potrzeb
		Uczestniczenie w zorganizowanej, długofalowej społecznej działalności, np. pomoc dla dzieci niepełnosprawnych, pomoc przedsięwzięczna dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej.	Wychowawcy, SU, Szkolne Koło PCK	Według potrzeb
	Umiejętność właściwego reagowania na sytuacje patologiczne.	Kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra i zła oraz brania odpowiedzialności za dokonane wybory moralne, za siebie i efekty swojego postępowania wobec innych.	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Uświadamianie znaczenia tolerancji wobec innych.	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Cały rok
			Wychowawcy	Cały rok
				Cały rok

		<p>Uświadomienie zagrożeń płynących z nie tolerancji (nacjonalizm, subkultury).</p> <p>Kształtowanie umiejętności reagowania na przemoc fizyczną, psychiczną, emocjonalną.</p> <p>Kształtowanie etycznych postaw względem żywych organizmów.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy nauczyciele, nauczyciele biologii.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
Społeczno-obywatelskich	Troska o sprawy/interesy klasy, szkoły, lokalne.	Reprezentowanie szkoły na konkursach, zawodach sportowych, olimpiadach.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
	Tolerancja wobec ludzi innych orientacji politycznych i wyznaniowych.	Spotkania z ludźmi różnych orientacji politycznych.	Wychowawcy, nauczyciele historii,	Cały rok
		Pogadanki na lekcjach wychowawczych oraz przeprowadzenie lekcji religii nt. różnych wyznań.	Wychowawcy, nauczyciele religii	Cały rok
	Kultywowanie tradycji rodzinnych, szkolnych, lokalnych, narodowych.	Zachęcanie do odnajdywania w życiu codziennym wartości takich jak: naród, ojczyzna, patriotyzm.	Wychowawcy klas, nauczyciele historii	Cały rok
			Wychowawcy klas,	Cały rok

	<p>Omawianie ważnych wydarzeń historycznych i kulturalnych; zachęcanie do dyskusji nad ich znaczeniem w życiu naszego narodu.</p> <p>Wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych.</p> <p>Powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi, motywowanie do poznawania dziejów przodków.</p> <p>Aktywny udział w uroczystościach związanych z tradycjami szkoły: Otrzęsinki, Dzień KEN, Wigilia Szkolna, Studniówka, Dzień Sportu, Abiturki, Zjazdy Absolwentów i innych.</p> <p>Udział delegacji i poczty sztandarowego w lokalnych i państwowych uroczystościach.</p> <p>Wycieczki do miejsc pamięci narodowej.</p>	<p>nauczyciele historii</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele historii, religii, języka polskiego</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele historii, religii, języka polskiego</p> <p>Wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas, SU</p> <p>Wyznaczeni nauczyciele SU, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele historii</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Według harmonogramu</p> <p>Według harmonogramu</p> <p>Według harmonogramu wycieczek</p> <p>Listopad</p>
--	---	---	--

	<p>Przygotowanie do życia w demokracji.</p>	<p>Pamięć o zmarłych nauczycielach – porządkowanie grobów, zapalanie zniczy, Apel pamięci.</p> <p>Prowadzenie kroniki szkolnej.</p> <p>Uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny.</p> <p>Spotkania z przedstawicielami samorządu lokalnego.</p> <p>Wycieczki do Sejmu i Senatu.</p> <p>Wdrażanie do rozwijania problemów o charakterze społecznym</p> <p>Rozwijanie samorządności uczniowskiej w ramach realizacja zaplanowanych zadań przez SU.</p>	<p>Wyznaczony nauczyciel, opiekun SU, SU</p> <p>Wyznaczony nauczyciel</p> <p>Nauczyciele historii, wos-u</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele historii, wos- u</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele historii</p> <p>Nauczyciele historii, wos-u</p> <p>Opiekun SU, SU</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
--	---	--	---	---

	Poczucia tożsamości europejskiej.	<p>Kształtowanie postaw proeuropejskich.</p> <p>Zdobywanie umiejętności potrzebnych w nawiązywaniu współpracy europejskiej.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, Szkolny Klub Europejski</p> <p>Nauczyciel języków obcych, Szkolny Klub Europejski</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
Interpersonalnych	Otwartość i komunikatywność.	<p>Wyrabianie umiejętności zespołowego działania poprzez organizowanie biwaków, rajdów, wycieczek, imprez klasowych oraz pracę w grupach, pracę metodą projektów na poszczególnych zajęciach edukacyjnych.</p> <p>Życzliwy stosunek uczniów do siebie, wspieranie się w sytuacjach trudnych np. pomoc koleżeńska.</p> <p>Otwartość na potrzeby drugiego człowieka: poprzez organizowanie zbiórek pieniędzy, żywności, zabawek oraz udział w akcjach organizowanych przez różne organizacje i fundacje.</p>	<p>Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>SU, samorzady klasowe, organizacje działające na terenie szkoły</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>

	Asertywność.	Akceptowanie siebie i innych poprzez przekazywanie treści edukacyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Przeprowadzanie lekcji wychowawczych nt. asertywności.	Wychowawcy klas, Pedagog	Cały rok
Estetycznych	Troska o estetykę własną i otoczenia.	Sprzątanie i wystrój klasopracowni, zmiana ekspozycji gablot, wystrój okolicznościowy klasy i szkoły.	Wszyscy nauczyciele, wyznaczeni nauczyciele	Cały rok
		Udział w akcjach, np. sprzątanie świata.	Nauczyciele biologii, wychowawcy	Według potrzeb
	Troska o kulturę języka.	Wychowanie językowe i rozbudzenie wrażliwości estetycznej.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		Udział w konkursach literacko-poetyckich.	Nauczyciele języka polskiego	Cały rok
	Wrażliwość na piękno.	Udział w spektaklach teatralnych, w koncertach Filharmonii.	Wychowawcy klas	Według harmonogramu
Zdrowotno-ekologicznych	Troska o siebie i otoczenie.	Realizacja programów związanych ze zdrowiem i higieną.	Nauczyciele biologii i wf, wychowawcy, pedagog	Według harmonogramu

		Organizowanie spotkań z przedstawicielami służby zdrowia.	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii	Według potrzeb
		Propagowanie przez nauczycieli literatury z zakresu ochrony zdrowia.	Wychowawcy, nauczyciele biologii, pedagog	Cały rok
		Organizowanie konkursów związanych z ochroną zdrowia.	Nauczyciele biologii i po/edukacji dla bezpieczeństwa	Cały rok
		Organizowanie różnych akcji propagujących zdrowy styl życia np. „Dzień bez papierosa”.	Nauczyciele biologii	Cały rok
		Propagowanie walorów przyrodniczych naszego regionu.	Nauczyciele biologii i geografii, wychowawcy klas	Cały rok
		Organizowanie akcji np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi.	Nauczyciele biologii i geografii	Cały rok
		Zajęcia nt. wpływu zanieczyszczeń na zdrowie człowieka.	Nauczyciele biologii, chemii, fizyki, po	Cały rok
		Przestrzeganie zasad BHP.	Wszyscy nauczyciele,	Cały rok

		Zajęcia nt. przestrzegania zasad BHP z wykorzystaniem zapisów z monitoringu.	wychowawcy klas	
Dążenie do samorozwoju	Umiejętność twórczego działania.	Udział w przygotowaniach uroczystości szkolnych.	Wyznaczeni nauczyciele	Według harmonogramu
		Organizowanie przez uczniów ciekawych form spędzania wolnego czasu.	Wychowawcy, samorządy klasowe	Według potrzeb
	Zdolność zgłębiania wiedzy i umiejętności.	Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu.	Wszyscy nauczyciele, opiekunowie kół przedmiotowych	Cały rok
		Rozwijanie swoich zainteresowań.	Uczniowie aktywnie pracują w kołach przedmiotowych.	Nauczyciele przedmiotów
	Uczniowie biorą udział w olimpiadach, konkursach i turniejach.		Nauczyciele przedmiotów	Cały rok
	Uczniowie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, warsztatach tematycznych oraz angażują się w realizację projektów.		Nauczyciele przedmiotów	Cały rok
	Uczniowie biorą udział w wycieczkach krajoznawczych i przedmiotowych.	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Według harmonogramu	
Uczniowie uczestniczą w działalności SU.	Opiekun SU	Cały rok		

	Samoakceptacja.	Realizacja treści o tej tematyce na lekcjach wychowawczych.	Wychowawcy	Cały rok
	Umiejętność dokonywania właściwych wyborów życiowych.	Spotkania warsztatowe z doradcą zawodowym, pedagogiem lub psychologiem.	Wychowawcy	Według potrzeb

ROZDZIAŁ III

OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY KLASOWEGO

1. Wychowawca jest zobowiązany do:

- Rozpoznawania sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowania uczących nauczycieli o trudnych przypadkach w tym zakresie.
- Opracowania – w oparciu o „Program Wychowawczy Szkoły” – klasowego planu wychowawczego (w porozumieniu z uczniami i rodzicami), który przedstawia rodzicom podczas pierwszego spotkania w roku szkolnym.
- Podejmowania systematycznych wysiłków zmierzających do prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej.
- Uczestniczenia we wszystkich ważnych wydarzeniach dla klasy ujętych w planie wychowawczym, np. imprezach, w których uczestniczą wychowankowie.
- Kierowania klasowymi wycieczkami turystyczno-krajoznawczymi.

- W miarę potrzeb odwiedzania wychowanka w jego miejscu zamieszkania (najlepiej w obecności przedstawiciela Rady Klasy), po uzyskaniu zgody rodziców ucznia.
  - Czuwania nad postępami w nauce i frekwencji ucznia; jest w stałym kontakcie z rodzicami, stara się poznać sytuacje pozaszkolne wychowanka (bierze je pod uwagę przy ustaleniu oceny z zachowania).
  - Monitorowania sukcesów i porażek uczniów.
  - Podejmowania działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, uzależnień, bezpieczeństwa młodzieży w szkole i poza szkołą.
  - Zachęcania rodziców uczniów z trudnościami w nauce do badań specjalistycznych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
  - Czuwania nad wynikami pracy swoich wychowanków i reagowania na przypadki nie realizowania przez uczących nauczycieli zaleceń specjalistów.
  - Organizowania klasowych zebrań rodziców, uczestniczenia w dniach otwartych szkoły.
  - Inspirowania i wzmacniania współpracy z rodzicami.
  - Prawidłowego i systematycznego prowadzenia dokumentacji klasowej.
  - Zapoznania rodziców podczas pierwszego spotkania o obowiązujących w szkole przepisach i wymogach (Statut, zasady oceniania i promowania, program wychowawczy, program profilaktyki).
  - Wspierania uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju.
2. Wskazane jest, aby wychowawca w swojej pracy kierował się niżej wymienionymi zasadami:
- Okazywał młodzieży szacunek – młodzi ludzie pragną, by ich traktować jak osoby zdolne do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji.
  - Okazywał młodzieży zaangażowanie i zainteresowanie – tego rodzaju troska o młodego człowieka winna być dostosowana do wymagań rozwojowych.
  - Tworzył warunki do rozwijania kompetencji – umiejętności, dostarczał im wsparcia i opieki, pomagał w trudnych chwilach, motywował do odpowiedzialnego wywiązywania się ról społecznych.

- Wierzył w możliwości wychowanka, znalazł i akceptował jego aspiracje, pozwalał mu pełnić ważną rolę we wszystkim, co bezpośrednio jego dotyczy.
- Tworzył okazje do integralnego rozwoju wychowanka.
- Udzielał młodzieży pomocy w odnajdywaniu sensu życia – unikał tanich dydaktyzmów i negatywnych nacisków, a promował twórcze szukanie odpowiedzi na pytania.
- Przy kontaktach z młodzieżą okazywał jej zaufanie i zachował dyskrecję, nie szczędził uczniom czasu i doceniał wagę zgłaszanych przez nich spraw.

ROZDZIAŁ IV

ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY SZKOŁY

1. Zespół wychowawczy szkoły, powołany przez dyrektora szkoły, tworzą nauczyciele zatrudnieni w szkole.
2. Pracą zespołu kieruje powołany przez dyrektora szkoły przewodniczący zespołu.
3. Zespół wychowawczy szkoły:
  - wspomaga dyrektora szkoły i wychowawców klas w rozwiązywaniu problemów wychowawczo – opiekuńczych,
  - tworzy projekty programów wychowawczych szkoły,
  - współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz innymi instytucjami współpracującymi ze szkołą,
  - występuje do Rady Pedagogicznej z wnioskami dotyczącymi działalności wychowawczej szkoły.

ROZDZIAŁ V

SYTUACJE I ZAGROŻENIA W SZKOLE I FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ

4. Niedostatek ekonomiczny, tj.:
  - nawiązanie współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej
  - udzielanie stypendiów dla najbardziej potrzebujących w miarę posiadanych środków
  - zwalnianie od składek ubezpieczeniowych.
5. Patologia rodziny i uzależnienia poprzez:
  - prowadzenie profilaktyki uzależnień na lekcjach wychowawczych
  - zapraszanie do wygłaszania prelekcji specjalistów: psychologów, psychiatrów, itp.
  - współpracę z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną
  - obserwację i każdorazowe udzielanie pomocy, wsparcia.
6. Problemy w nauce rozwiązywać poprzez zorganizowanie:
  - pomocy wewnątrzklasowej
  - pomocy ze strony nauczycieli przedmiotu
  - współpracy z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną
  - zajęć pozalekcyjnych – wyrównawczych.

ROZDZIAŁ VI

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Przebieg pracy wychowawczej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów

można się spodziewać, gdy ewaluacji programu wychowawczego dokonuje się na podstawie systematycznych obserwacji procesu wychowawczego.

2. Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja zachowania uczniów
- obserwacja postępów w nauce i zachowaniu
- udział uczniów w konkursach i osiągnięte przez nich wyniki
- frekwencja na poszczególnych zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych
- ocena samopoczucia ucznia w szkole
- ocena pracy wychowawczej
- obserwacja losów absolwentów.

3. Narzędzia ewaluacji:

- ankieta
- obserwacja
- analiza dokumentacji szkolnej
- rozmowa
- analiza wytworów uczniów
- wywiad.

ROZDZIAŁ VII WIZJA WYCHOWAWCZA

Absolwent naszej szkoły:

1. To człowiek akceptujący samego siebie, podejmujący trud pracy nad pokonywaniem własnych słabości, lęków i kompleksów. Rozwija zdolności, podejmuje decyzje, określa życiowe cele i skuteczne działania na drodze ich realizacji.
2. Szanuje godność drugiego człowieka. Jest tolerancyjny wobec ludzkiej odmienności. Potrafi rozpoznawać dobro i zło, zając wobec nich stanowisko zgodnie z własnym sumieniem. Jest prawdomówny.
3. Identyfikuje się ze wspólnotą lokalną. Posiada podstawowy zasób wiedzy na temat zasad demokratycznego współżycia, potrafi wykazać się aktywnością wynikającą z poczucia odpowiedzialności za miejsce, w którym żyje.
4. Jest zaradny, samodzielny, aktywny, rozumie prawa rządzące ekonomiczną działalnością człowieka. Ma szacunek do pracy.
Posługuje się poprawną polszczyzną, otacza szacunkiem narodowe tradycje, pojęcie „POLSKA” stanowi dla niego szczególną wartość.
Jest otwarty na ludzi innych nacji, ras i poglądów.
5. Potrafi posługiwać się zdobytymi wiadomościami pochodzącymi z różnych źródeł (TV, Internet, prasa...), dokonuje ich właściwej selekcji, wykorzystuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach życiowych.
Jest przygotowany do odpowiedzialnego kierowania własnym rozwojem. Wyrobił sobie niezbędne w procesie zdobywania wiedzy nauki: systematyczności, samodzielności, rzetelności, pracowitości, uczciwość.
Posiada umiejętność prowadzenia dyskusji i argumentowania swoich poglądów.
Jest człowiekiem twórczym.
6. Cechuje go asertywność. Zna swoją wartość, ale również potrafi docenić wartość i godność drugiego człowieka.
7. Posiadł wiedzę o zachowaniu prozdrowotnym i potrafi ją wykorzystać. Jest wolny od uzależnień (alkohol, tytoń, narkotyki, lekarstwa itp.), rozumie ich konsekwencje, zna mechanizmy obronne.
Jest odporny na negatywne wpływy zjawisk patologicznych.
8. Jest świadomy swej roli w rodzinie. Przygotowany do odpowiedzialnego podjęcia życia seksualnego, tolerancyjny wobec osób dotkniętych AIDS.

9. Dostrzega zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska, wybiera zachowania proekologiczne, uwrażliwia na nie swoje najbliższe otoczenie.
10. Jest osobą dojrzałą intelektualnie, moralnie, emocjonalnie i duchowo, fizycznie oraz społecznie.